

alligis al pekulo ; ke. Rim. 2 : Kiam kles estas komplemento de subst. dependanta de prep., oni metas ĝin inter la prep. k la subst. : *jen estas la signoj, per ~ potenco ni atingos la celon* Z ; la serpento, de ~ mordo mortis via patro, nun portas tian kronon Z. Rim. 3 : En la es-serio nur kles k tles povas egale resendi al personoj aŭ objektoj, dum les, nenies, ĉies resendadas ordinare nur al personoj : *mi travivis minaton, ~ terurecon mi ne povas priskribi al vi*. Rim. 4 : En tiu sama serio kles k tles povas esti indiferente singularaj aŭ pluralaj, dum les estas ordinare nur singulara k ĉies nur plurala : *jen nuntrigis altaj bluaj montoj, sur ~ suproj britis la neĝo* Z ; *niaj samideanoj, ~ vortoj eble ŝajnis al vi tro jabelaj* Z.

* **Kilo.** Malsupra ceftrabego, iranta de la antaŭa ĝis la posta parto de ŝipo k sur kiu sin apogas la tuta ĉarpentaĵo : *la ~ estas kvazaŭ la spino de la ŝipo*.

Kilogramo. Milo da gramoj. ~metro. Unuo, esprimanta la laboron necesan por levi unu ~on je unu metro.

Kilometro. Milo da metroj.

kilovato ⚡. Unuo de potenco valoranta mil vatojn. Vd ELEKTR(AJ UNUOJ).

kilovolto ⚡. Unuo de elektra tensio aŭ de potencia diferenco valoranta mil voltojn. Vd ELEKTR(AJ UNUOJ).

klmero = ĥimero.

klmono. Nacia japana vesto.

kino. 1 V Kinkono 2. 2 Kinematografo : ~oprezentado. ~ejo, ~oteatro. Kinematografeto.

kinematiko ⚙. Parto de la inekaniko pri traktanta la movojn k tute nekonsideranta la fortojn, kiuj ilin elvokas.

kinematografo Z. Aparato, projekcianta sur ekranon fotografajn lumbildojn, kies multeco k rapideco naskas iluzion de efektiva movo. ~ejo. Loko, en kiu oni povas vidi ~ajn bildojn ; filmteatro. ~aĵo. Filmo. ~l (tr). Projekcii ~ajn bildojn.

Kinolo. Senkolora kristala substanco, ekstraktita el la ŝelo de kinarbo, k uzata kontraŭ febro.

kinkono. 1 ⚔ G. de rubiacoj, el Peru, kiu liveras amaran k kontraŭfebran ŝelon. 2 ⚔ La ŝelo de la ~o : *la ~o estas eksplu-*

alata pro siaj teraŭpikaj proprecoj. Vd KININO, KINKONINO.

kinkonino ⚔. Alkaloida substanco de la kinkono : la ~a estas uzata en la medieino plej ofte kiel ~a sulfato. Vd KININO, KINKONO.

* **Kio.** 1 Demanda pronomo por neŭtraĵoj : ~ okazis ? pri ~ estas la demando ? 2 Nerekte demanda pronomo por neŭtraĵoj : *neniu scias, ~ morgaŭ lin trafos* Z ; *li demandis ŝin, ~n ŝi faras tie ĉi, tute sola* Z ; *rigardu, ~ eliras el la buŝo de via fratino* Z ; *mi klarigis al vi, ~ devas esti la celado de niaj kongresoj* Z. Rim. : En tiu senco, oni neniam esprimas la antaŭaĵon tio. 3 Relativa pronomo uzata anstataŭ klu, kiam ĝia antaŭaĵo estas a) lo, tio, ĉio (esprimata aŭ ne) ; b) antaŭa tuta prop. ; c) substantivigita adjektivo kun nedifina signifo : *mi volas, ke tio, ~n mi diris, estu obeala* ; *sorto ofte alsendas, ~n oni ne atendas* Z ; *~ mia, tio bona* Z ; *la urbo faris ĉion, ~n ili povis por ke ni elportu la plej bonan rememoron* Z ; *~ ajnestos l' unua vidoto, ĝi estos al Dio oferota* Z ; pri ~ ajn prudenta vi al mi parolos, viaj vortoj ne perdiĝos Z ; *la naturo konservas sian moron, ~n ajn la hono dirus* Z ; *ŝi posedis fenomenan numeron, ~n ŝin kapabligis tradaki sen noloj plej longan paroladon* ; *nun li havis lempon por ekzerei la soldatojn, ~ estis lia plej amata okupo* B ; *li ridas konstante, ~ estas netolerebla* ; *la kongresaj kunsidoj okazos en unu sola domo, ~ multe helpas al la bona arango* ; *la plej bona, ~n oni povas fari, estas... Z* ; *mi promesis ne kaŝi antaŭ vi eĉ la plej malgrandan, ~n mi povas ekscii pri la sorto de via frato* Z ; *la sola, ~ mirigis ilin, estis tia, ke ili facile komprenis la lingvon* Z ; *tio estus la plej terura, ~ povus al mi okazi* Z ; *tio estis la plej agrabla, ~n oni povis al ŝi donaci* Z ; *la sola, ~n ili deziras, estas nur, ke oni lasu ilin trankvile vivi* Z ; *la unua, ~n ili aŭdis, estis... Z* ; *la blanka, ~n li vidis, estis nur ŝaŭmo sur la akvo* K. Rim. : En tiu senco oni povas subkompreni la antaŭaĵon tio nur kiam ĝi estas je la sama kazo kiel klo : *redonu, ~n vi prenis*.

* **Kiom.** 1 Ekkria k demanda adverbo, signifanta « kia(n) nombro(n), kia(n) kvanto(n) ? » : *vi ~ havas da jaroj ? ~ da lingvoj vi parolas ? ~ da soldatoj tie ĉi pereis ! ~ ofte li tion diris ! ~ mi*